

The background features abstract, overlapping geometric shapes in various shades of green, ranging from light lime to dark forest green. These shapes are primarily located on the left and right sides of the page, framing the central text. The overall aesthetic is clean and modern.

Finansiering av kommunal naturvård

Resultat från enkätstudie i Skåne

Motiv och syfte

- ▶ Finansieringens betydelse för kommunal naturvård
- ▶ Hur arbetar kommuner med att söka finansiering
- ▶ Vad som fungerar och inte - sammanställa

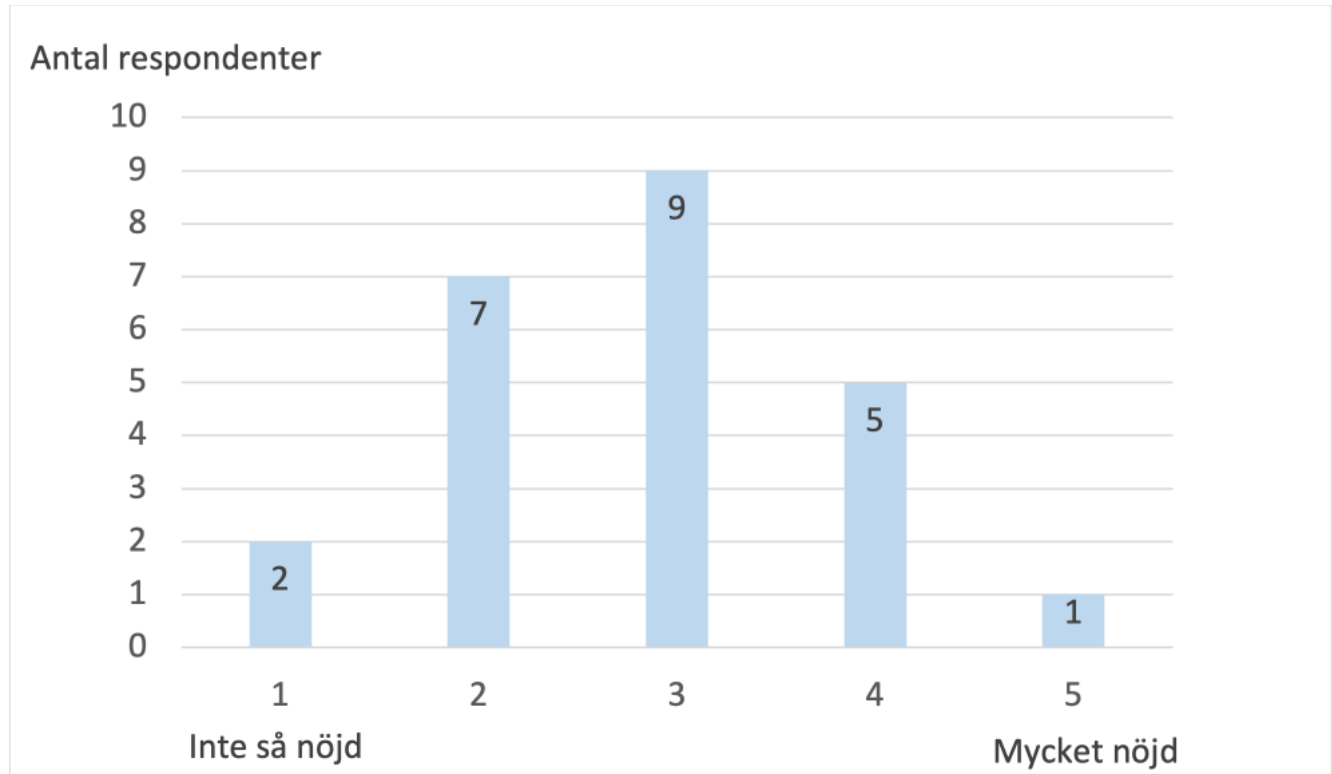
Metod

- Webbenkät till kommunanställda
- 24 av 33 skånska kommuner deltog
- 85% f.d. Malmöhus län och 62% f.d. Kristianstads län

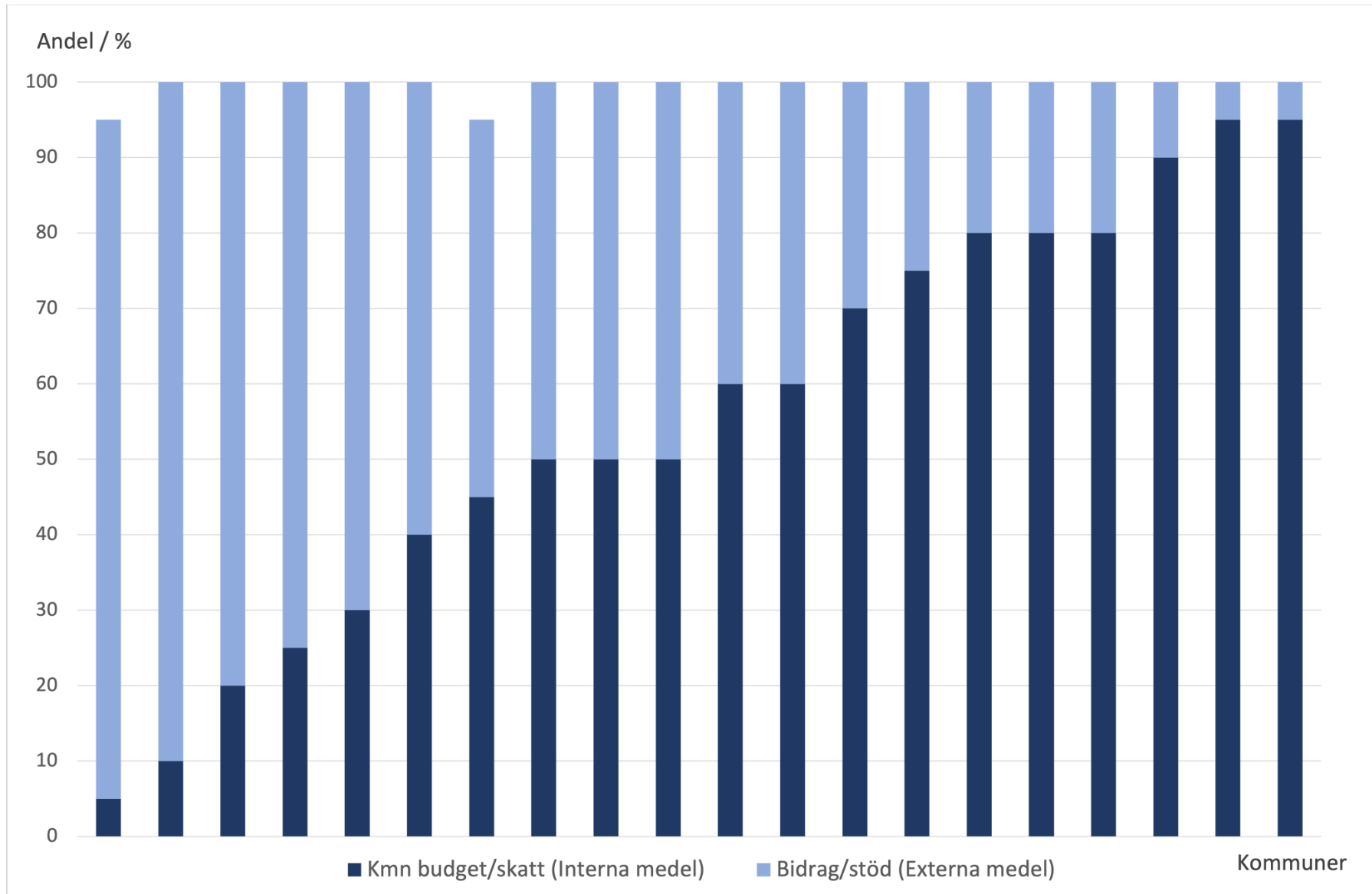

Yrkesroll	Antal / Andel
Kommunekolog	13 st. / 54 %
Miljöstrateg	4 st. / 17%
Naturvårdshandläggare	3 st. / 13%
Naturvårdschef/Miljöchef	2 st. / 8%
Samhällsplanerare	1 st. / 4%
N/A	1 st. / 4%

Hur respondenterna upplever
att deras
naturvårdsfinansiering
fungerar idag

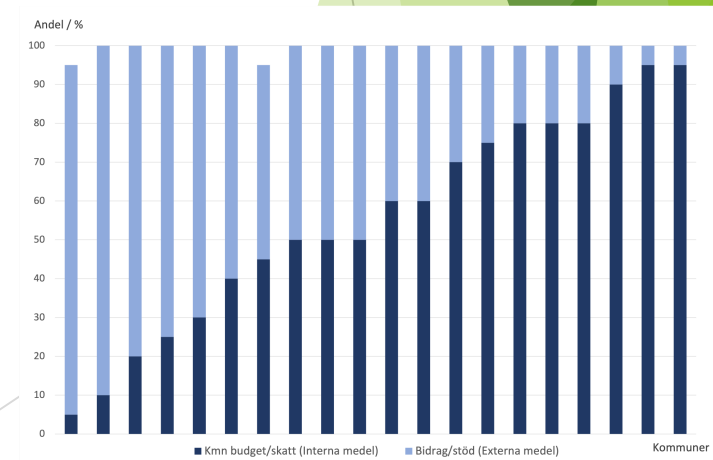

Fördelning intern -extern finansiering

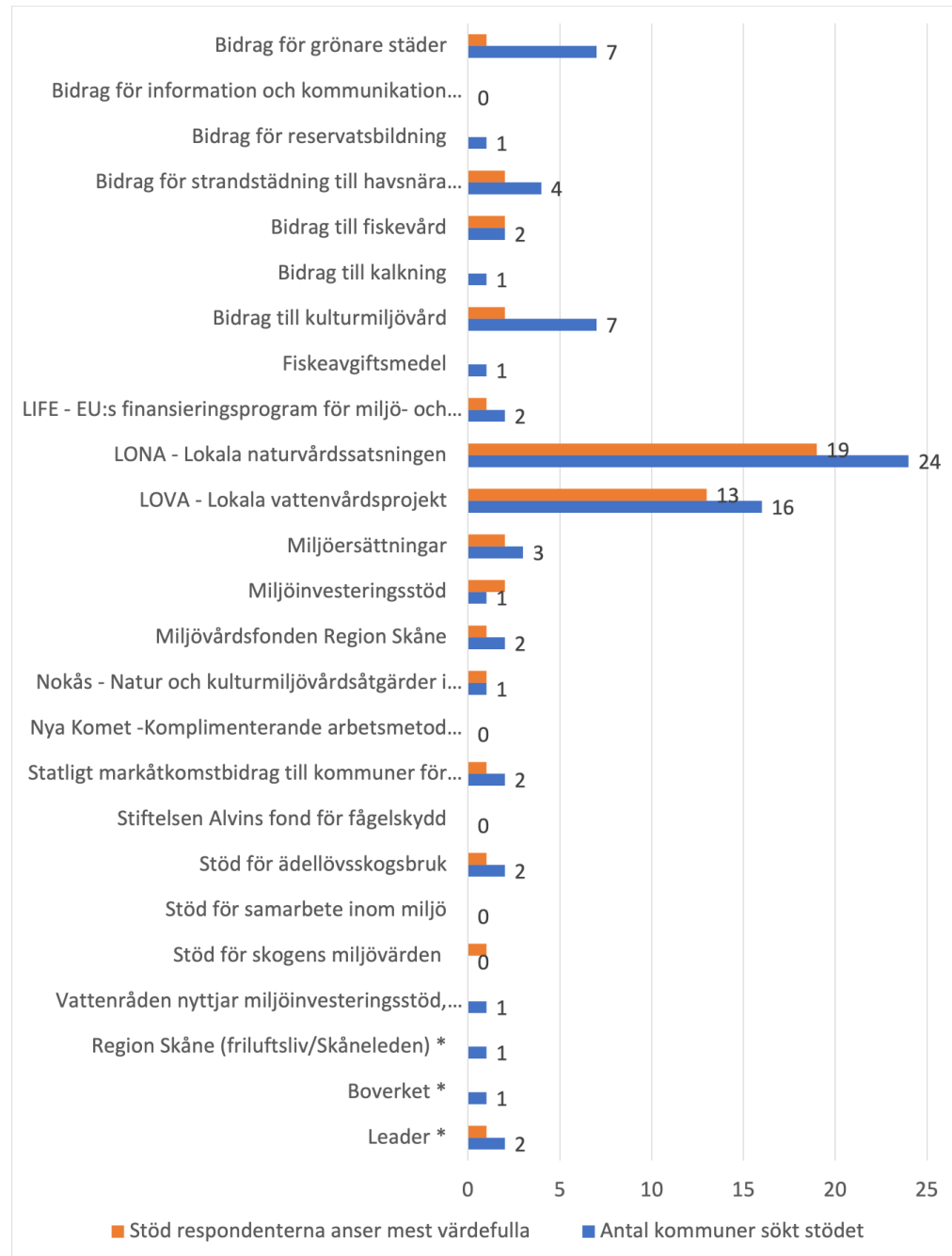
Fördelning intern -extern finansiering

- ▶ Delas upp i två grupper -> åtta kommunerna längst ut i respektive del av diagrammet
- ▶ Till höger (intern finansiering större)
 - ▶ Medelvärde invånare 94 000 (median 37 000)
 - ▶ Samtliga har en anställd kommunekolog
 - ▶ Sökta stöd 4,0 (erhållit 69%)
- ▶ Till vänster (extern finansiering större)
 - ▶ Medelvärde 24 000 (median 16 000)
 - ▶ Endast 2 av 8 har kommunekolog
 - ▶ Sökta stöd 3,3 (erhållit 83%)
- ▶ Påverkar utgångsläget för att söka externa stöd

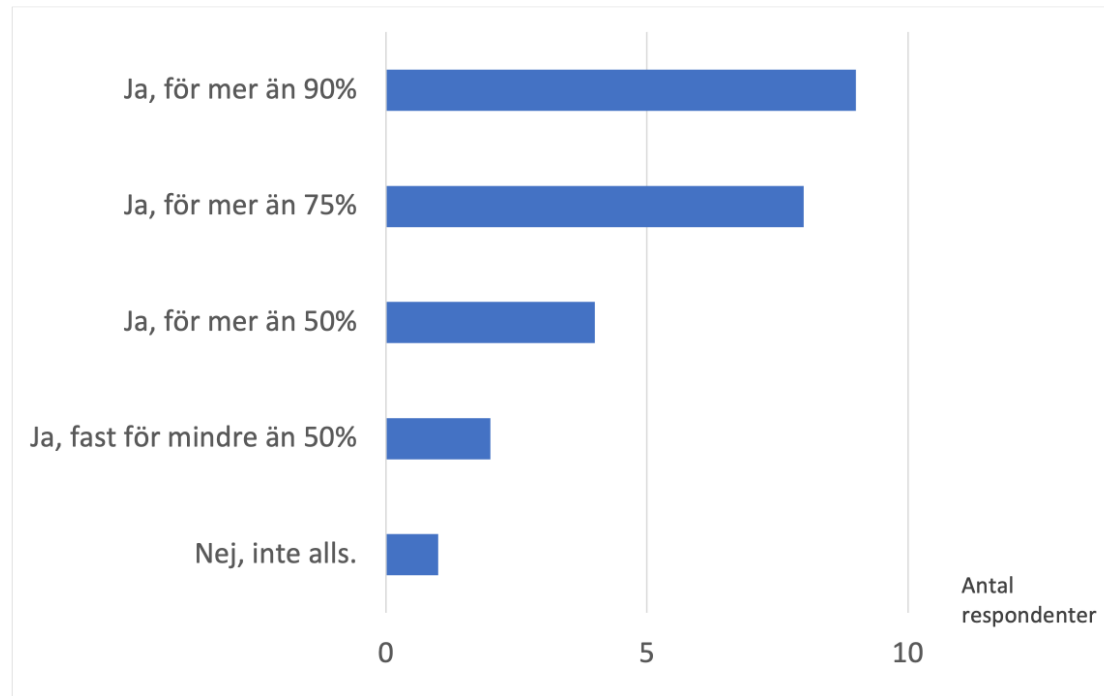
Vilka bidrag söks samt upplevs mest värdefulla?

- ▶ LOVA och LONA är de mest sökta stöden
- ▶ ...även de som upplevs mest värdefulla
- ▶ Ca 3,4 stöd söks/kommun/treårsperiod
- ▶ De 14 kommunerna som sökt flest stöd (omfattat 3-8 st) har erhållit ca 78%
- ▶ Jämfört med de 10 kommuner som sökt 1-2 stöd, erhållit ca 62%
- ▶ Kommunerna med en kommunekolog söker i genomsnitt 1,2 fler bidrag/stöd under en treårsperiod enligt resultatet

Under en treårsperiod, ca 2017-2020

Erhållet av sökta externa medel

- ▶ 17 av 24 kommuner erhåller mer än 75% av de bidrag som sökts
- ▶ Nio kommuner erhåller mer än 90%
 - ▶ Invånarantal i medel 27 000
 - ▶ Mindre kommuner erhåller mer av sökta bidrag utifrån respondenternas svar
- ▶ De nio kommuner erhållit minst
 - ▶ Medel 83 000 (median 50 000)
 - ▶ Samtliga kommuner är belägna i f.d. Malmöhus län, slump?
- ▶ Ex. en respondent fått beviljat drygt 40 miljoner senaste 4-5 åren genom bidrag till naturvård i hans kommun

Vilka naturvårdsåtgärder är mest förekommande hos de Skånska kommunerna?

Av respondenternas svar prioriteras de absolut flesta naturvårdspengarna mot **vattenvård**, följt av ängsmark (sådd, slåtter, röjning), reservatsbildning (och andra skyddsformer), invasiva arter, skogsvård, hotade arter, inventeringar m.fl.

Kännedom om sökbara externa medel? (utifrån sammanställningar som tagits fram över aktuella stöd av NV och Lst Skåne)

- ▶ Kännedom om aktuella stöd = 19 svarat ja (79%)
- ▶ De fem respondenterna som svarat nej, har i genomsnitt sökt 1,5 stöd färre.
 - ▶ Här jobbar i mindre utsträckning kommunekologer och naturvårdshandläggare

Arbetsmetod för finansiering - finns särskild arbetsprocess vid sök efter externa medel?

▶ 5 respondenter svarat ja

- ▶ Finns en anställd som jobbar **heltid** med bidragsansökningar
- ▶ Mallen i LONA-registret, annars ingen
- ▶ En **manual** finns där de vanligaste stöden som brukar sökas finns beskrivna, samt vem som är ansvarig
- ▶ Går via intern beslutsprocess
- ▶ Arbetet samordna med kollegor på de olika förvaltningarna (projekt mer kommunövergripande)

▶ 18 respondenter svarat nej

- ▶ Alla ansökningar är för specifika
- ▶ **Behov** av någon mall har inte funnits, man kan utgå från tidigare ansökningar
- ▶ Någon mall eller liknande har inte tagits fram **pga. tids- och resursbrist**
- ▶ Det har inte ansetts effektivt
- ▶ Ansökan görs slumpvis i samband med behov/möjlighet uppstår och tid finns
- ▶ M fl.

Ansvarsfördelning gällande att söka naturvårdsfinansiering?

- ▶ Alla är ansvariga för finansieringsbiten av naturvård (3 respondenter)
- ▶ Några få ansvarar för det (**11 respondenter**)
- ▶ Endast en person tar hand om allt (4 respondenter)
- ▶ Ingen (1 respondent)
- ▶ N/A (3 respondenter)

Respondenternas *förbättringsförslag* på kommuners arbete med naturvårdsfinansiering

Flera anger personalresurser som behov, bl.a. nämns att

Endast en deltidstjänst (20%) jobbar med naturvård

Svårt för en liten kommun där det saknas resurser att söka externa pengar/stöd för åtgärder

Anställdas arbetstid borde kunna räknas in som medfinansiering i projekt, inom LONA kan dock viss arbetstid räknas in (50% finansiering)

Fler anställda behövs som kan ta fram projekt /ansöka om statliga bidrag

- ▶ En ökad **medvetenhet** bland kommunanställda behövs kring naturvårdsfrågor
- ▶ **Viljan** att söka bidrag kan bli bättre
- ▶ Ett ökat politiskt intresse och att det i **stort är en politisk fråga och ställningstagande**
- ▶ Att teamet som jobbar med naturvårdsfrågor sitter på **samma avdelning** (särskilt riktat mot större kommuner)
- ▶ M.fl.

Respondenternas förbättringsförslag på kommuners arbete med naturvårdsfinansiering - mer nationellt perspektiv

- ▶ **Lagkrav** borde införas på kommuner att ta sitt ansvar för nödvändiga åtgärder
- ▶ En **årlig budget för medfinansiering** skulle behövas
- ▶ En **särskild fond för invasiva arter** (samt ansvarsfördelningen gällande invasiva arter)
- ▶ **Långsiktighet** - ta med sig pengar in i nästa budgetår (istället för att kontot nollas). Finns inte mycket medel för långsiktig drift, **fungerar inte med kortsiktiga insatser** inom naturvården.
- ▶ **Utöka LONA-bidraget** ("okomplicerat att söka och ger bra naturvårdseffekt men är översökt")
- ▶ **Besked om tilldelning kommer för sent**, i mars april, dvs en bra bit in i budgetåret.
- ▶ "Statliga myndigheter måste kunna ta emot ansökningar från privata aktörer. **Onödigt byråkrati** och slöseri med resurser att kommuner ska stå för ansökningar gentemot exempelvis länsstyrelser. "

Argument som effektivt motiverar naturvårdsåtgärder enligt respondenterna?

- **Att det fungerar bättre att trycka på friluftsliv och hälsa än natur och biologisk mångfald, förståelsen för biologisk mångfald och dess nytta är fortfarande relativt låg**

- ▶ Rekreation, folkhälsa, friluftsliv
- ▶ Naturturism
- ▶ Ekosystemtjänster (genomslag för att motivera att naturvård kostar pengar)
- ▶ Kostnadseffektivitet, projekt som kostar lite pengar för kommunen, som har långsiktig positiv påverkan på ekonomin
- ▶ LONA innebär inkomst till den lokala naturvården, dvs det motiverar politiken att medverka
- ▶ Nationella miljömålen
- ▶ Samhällsnytta
- ▶ Tätortsnära natur
- ▶ Hotade arter
- ▶ Viktigt att få med sig lokala politiker, t.ex. genom anordnade besök ute i verkligheten
- ▶ Naturen förutsätts "sköta sig själv" därför enklare att få finansiering för t.ex. friluftsåtgärder

Diskussion

- ▶ Motivera naturvårdsåtgärder med mer än ekologiska termer -> fånga in fler olika intressegrupper i samhället
- ▶ Implementera delar av naturvårdsfinansieringen i naturvårdsplan, eller andra policys etc.
- ▶ Potential kring kunskapsutbyte mellan olika kommuner, så länge inte en för står konkurrenssituation uppstår
- ▶ Potential kring balanseringsprincipen (kompenserar ingrepp i naturen)
- ▶ Möjlig framtida plattform för naturvårdsfinansiering om fler privata aktörer väljer att satsa pengar i projekt som bidrar till naturvård
- ▶ Samhället framöver har ökad medvetenhet/förståelse för omgivande natur, bör sociala förändringen leda till en ökad monetär värdering av natur.
- ▶ Framöver -> att genomföra medborgarundersökning av hur invånare värderar natur/naturvård, viktigt som underlag till politiker vid prioritering?

Tack för mig!